

1983 m.

Sesuo

19

TREČIADIENIS

Nr. 3 (105)

LAIKRASTIS JKURTAS

1980 M.

GRUODZIO MEN.

Kaina 1 kap.

Energetikas

Vakaru statybos valdybos partinio komiteto, jungtinio profsajungos komiteto, komjaunimo komiteto ir administracijos organas

„ENERGETIKO“ GARBĖS LENTA

Pirmajā vietā eiliniame socialistinio lenktyniavimo etape, trumpinant Ignalinos atominės elektrinės statybos terminus, užėmė V. Jakimcomo kolektyvas.

Pirmosios statybos montavimo valdybos montuotojai, vadovaujami V. Jakimcoomo, pasiekė didelę išdirbio nor-

mą vienam žmogui — apie 185 procentus. Dabar spartuo- liškas kolektyvas trimis dienomis aplenkė darbų grafiką.

ATOMINES ELEKTRINES STATYBAI — DARNU RITMA

TRUMPINANT TERMINUS

1981 metų rugėjo mėnesį mūsu 55-ojo tresto „Orgtechstrojaus-11“ skyriuje buvo organizuotas nenuimamų klojinių projektavimo sektorius, kuris taip vienu iš vedančiuju skyriuje. Jau pats jo pavadinimas byloja apie darbo kryptį.

Industrializacijos lygio kėlimo ir statybos terminų trumpinimo tikslu sektorius užsiima monolitinėmis blokų A-1, B-1, V-1 sienų perprojektavimu į surenkamus monolitinėmis, naudojant gelžbetoninius klojinius panelius. Naudojant Zaporozės atominės elektrinės statybos patirtį montavimo patogumui ir spartiniui, bloko „V-1“ sienos suprojektuotos iš surinkto gelžbetonio ir metalo. Bloko sudaro du gelžbetoniniai paneliai, sujungti ryšių diafragmomis.

Jubilejiniais metais, kai mūsų šalis pažymėjo TSRS iškūrimo 60-metį, kiekvienas stengesi dirbtį dar geriau, dar našiau. Ir mūsų sektorius nepasiliko nuošalyje.

Susumavus antrojo ir trečiojo 1982 metų ketvirčių socialistinio lenktyniavimo skyriaus rezultatus sektori-

lius užėmė pirmąją vietą. Ir vykdant asmeninius kompleksinius planus pirmavo mūsų merginos — M. Sidorova ir N. Karlovskaja.

Atiduodant centrinę salę technologiniams kanalam montuoti mūsų sektorius viršininkė L. Lev už gera darbą buvo apdovanojota VSV garbės raštu.

Jaunas mūsų kolektyvas, 70 proc. sudaro komjaunuolai, ir suprantama, kad nė viena vienomeninio darbo priemonė nevyksta be mūsų dalyvavimo arba iniciatyvos.

Mūsų sektorius darbas taikomas skyriuje. Todėl tam daug dešimties skiria skyriaus viršininkas V. Umakovas ir vyr. specialistas V. Veltuginas. Veiksmingas lenktyniavimas, savalaikė pagalba pasitaikius sunkumams, domėjimasis kiekvieno iš mūsų atliktu darbu padeda ir toliau triūsti atiduodant naudotį pirmają Ignalinos atominės elektrinės elė.

N. DRIANYCH
Klojinių sektorius
vyresnysis inžinierius

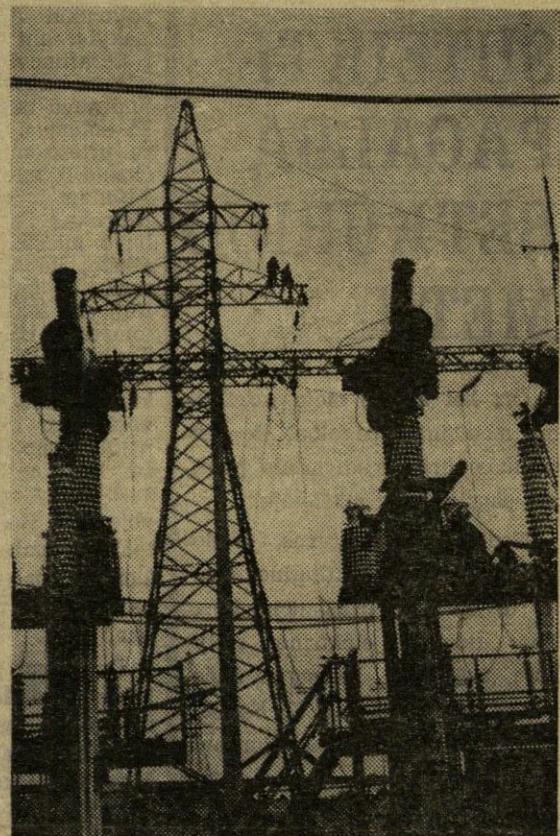
PAGRINDINĖS AIKŠTELĖS ŠIOKIADIENIAI

Svarbių užduotų įvykdė statybinių: transformatorius priėmė srovę saviems reikalams. Didelį indėlį sprendžiant užduotį įnešė dešimtosios statybos montavimo valdybos dirbančieji.

Nuotraukose:
SMV-10 baro viršininkas komunistas A. Necha-
jus; aukštos įtampos linijos.

V. Ciupačenkos
nuotraukos.

Stato visa šalis

Turbinų kūrėjai

Mūsų plačioje daugianacionaliųje šalyje ir už jos ribų gerai žinomas Lenigrado gamybinis susivienijimas „Elektrosila“. Sis kolektyvas, pavadintas S. Kirovo vardu, savo produkcija siunčia beveik į visas sajungines respublikas. Pagrindinė produkcija — turbogeneratoriai našiai dirba Bulgarijos, VDR, Suomijos atominėse elektrinėse. Susivienijimas gaminiai noriai perka Angliją, Braziliją, Kanadą, JAV, Prancūziją, Svediją, kitos šalys. Produkcija eksportuojama daugiau kaip į 80 pasaulio šalių.

Susivienijime egzistuoja senos darbo tradicijos. Pagrindinė įmonė, teisingiau jos pirmtakas, pradėjo veikti dar 1892 metais. Tuomet čia buvo renkami maži elektros varikliai, kuriems visos detalės buvo vežamos iš Vokiečių.

1925 metais gamykla buvo duota labai atsakinga vyriausybėnė užduotis — pagaminti hidrogeneratorius Volchovo energetikos pirmagimeli. Nors ir sunkiomis salygomis, bet hidrogeneratorių buvo pagaminti nustatytais terminais ir pasirodė esantys žymiai pranašesni už švediškus. Vėliau užsakymai darësi vis sudėtingesni.

Prasidėjus atominių elektrinių statybai, susivienijime buvo pradëti montuoti 100, vėliau 220 ir 500 tūkstančių kilovatų galingumo generatoriai.

Ir štai šiemet daugianacionalių kolektyvas pradëjo montuoti 800 000 kilovatų galingumo generatorius, skirtus Ignalinos AE. Šią užduotį pirmiausia pradëjo vykdyti pagrindinės įmonės pirmo cecho statorių surinkėjų brigada, vadovaujama Ivano Kriukovo. Jis kartu su savo brigados vyrais mėnesiu anksčiau laiko iki tol surinko statorių Riazanės VRE.

Kuriant unikalias mašinas Ignalinos AE, našiai dirba ne tik Ivano Kriukovo brigada, bet ir visas susivienijimo kolektyvas.

Norisi tik geru žodžiu paminėti apyvju surinkimo brigadą, vadovaujamą J. Sarovo. Joje triūsia 31 īvairių nacių žmogus. Tai aukštos kvalifikacijos darbininkai, turintys po kelias gretutines specialybes. Pamainos užduotis jie visada viršija 25–30 proc. Vykdant broliškos respublikos svarbių užduotų, šauniai dirba V. Andrejevas, A. Laiko, S. Fomenka, A. Arsentjevas, G. Pozdnjakovas, J. Gribkovas, Ivanas ir Ioris Gorelovas. Pastarieji — tėvas ir sūnus, Ivanas susivienijime „Elektrosila“ dirba per 30 metų. Tai nuostabus žmogus ir specialistas, jaunu darbininkų globotojas. Tai garbės darbininkas, komunistinio darbo spartruolis. Ioris Gorelovas atėjo į šią brigadą baigęs mokyklą. Po tarnybos Tarybinėje Armijoje jis vėl sugrįžo į brigadą ir garbinėjai tėviai pradėtą darbą.

Elektrosiliečiai puikiomis darbo pergaliemis pasitinka garbinga šalies jubilejų. 109 brigados, 1274 susivienijimo darbininkai jubilejaus garbei buvo išpareigojė iki švenčių įvykdyti 2,5 metų užduotis. Duotą žodį jie ištėsėjo.

Néra abejonės, kad mūsų susivienijimo kolektyvas laiku įvykdys ir užsakymus gautus iš Ignalinos atominės elektrinės.

L. MOLOTKOVAS
Savaitraščio „Elektrosila“ redaktorius

NETINKAMAS POŽIŪRIS

tintas metalo laužo atidavimo planas šioms organizacijoms. Automobilių transporto, mechanizacijos, geležinkelio transporto valdybų kolektyvai sąžiningai įvykdė numatytus įsipareigojimus. Tačiau visi padaliniai, triūstantys pagrindinėje aikštėje, išskyrus pirmąją statybos montavimo valdybą, taip ir netvykdė metalo laužo atidavimo plano.

Stai metų rezultatai:

	Planas	Faktiškai
SMV-1	300	300
SMV-8	160	34,5
SMV-10	110	33,7
SMV-11	300	12,5

O juk grafikus pasiraše padalinį vadovai. Tiktai pirmosios statybos montavimo valdybos viršininko pavaduotojas V. Pilchas skyre reikiama dėmesį

A. MELKUMIANAS
Sąjunginės spartuošių komjaunimo Ignalinos atominės elektrinės statybos štabo viršininkas

Kova su švaistymu ir neūkiškumu viena iš svarbiausių užduocių. Siame darbe neturi būti smulkmenų. Deja ne visuomet taip būna.

Padalinį pagrindinėje aikštėje vadovai (SMV-1, SMV-8, SMV-10, SMV-11) ne kartą skundėsi, kad negali įvykdyti plono atiduodant metalo laužą, nes nėra pusvagonių, kranų, „Kražų“ ir t. t. Todėl 1982 m. įgyvūčio mėnesį buvo sudarytas ištvirtin-

Rūpintis susirgimų pro-filaktikos darbo stiprinimu, traumatizmo profilaktika, siekti, kad sveikesnė būtų aplinka, gerę darbo, buities ir poilsio sąlygos, skle-pyti tarybiniams žmo-nėms sąmoningą pažiūrą i siveikatos išsaugojimą ir stiprinimą.

(Iš TSKP Centro Komite-to ir TSRS Ministru Ta-rybos nutarimo „Dėl pa-pildomų priemonių gyven-toju sveikatos apsaugai gerinti“).

SUTEIKTI PAGALBĄ BETKURIUO METU

Cia bet kuriuo metu suteikia-ma medicininė pagalba. Be per-traukos dirba medicininis punk-tas pagrindinėje aikštėlėje.

Nedidelis kolektyvas, vado-vaujamas Veros Veltlūginos at-sako už žmonių, triūsiančių Ignalinos atominės elektrinės staty-boje, sveikatą. Nelengva fel-čeriams A. Savickajai, Z. Katijui, T. Solodovnikovai, J. Borkovskajai. Darnus jų darbas suteikiant pirmąją pagalbą, greitas nukentėjusių paruošimas eva-kuoti i specializuotas liganines — didelės patirties, kvalifikacijos, nuolatinio žinių gilinimo bei praktikos sėmimosi rezultatas.

Medicinos punkte yra kambarys liganams priimti, neatidė-liotinos pagalbos kabinetas. Yra procedūrinis kabine-tas. Cia pletų pertraukos me-tu kiekvienas dirbantysis, ne-gaišdamas laiko po darbo, gali atlikti injekcijas, kurias paskyrė gydytojas. Laikui bégant čia veiks stomatologinis ir fizioterapi-nis kabinetai. Yra du perrišimo punktai, sterilizavimo kam-barys, kabinetas ir laboratorija sanitarinės-epidemiologinės stoties pramoninio skyriaus darbui.

Medicinos punktas atvėrė du-ris rugpjūčio 30 dieną, tačiau dar iki šiol neveikia autoklavas ir distiliatorius, néra baktericidi-nių kvarco lempų. Reikia sku-bai idėti languose ventilatorius ir gauti iš GTKV viską, kas bū-tina.

Didelę pagalbą medicinos punktui teiks ir sanitariniai postai. Už jų organizavimą atsakin-gi statybos montavimo ir monta-vimo statybos valdybų vadovai. Todėl šiemis klausimams reikia įkurti daugiau dėmesio.

T. LIOVINA

Niekas nepamirštas, nieko nepamiršta

K. JEFIMOVAS
Sniečkaus veteranų tarybos pirmininkas,
mūšio prie Stalingrado dalyvis

Ejo kareivis i lemiamą mūši

Tėsinys

Priešas nepajégė apsupti pa-sitraukusius iš Serafimovičiaus padalinius, tačiau pačiame mie-stelyje vis dar priešinosi hitlerininkams pulko štabas ir prisijungusios prie jo kovotojų grupės.

Mūsų divizijos žvalgu kuopos poli-trukui A. Smirnovui buvo išsakytu: ant tankų prasiskverbt i Serafimovičiu ir išvesti iš miesto apsuptą pulko štabą. Smirnovas tankų desantas patraukė sutenus. Greitai jis susidurė su priešo mašinomis, važiuojančiomis i miestą su užgesintais žibintais ir prisijungę prie jų. Netrukus Smirnovas tankai jau buvo mieste. Isiveržę i centrę aikštę, jie atidengė ugnį iš patrankų ir kulkosvaidžių, o sédinieji ant tankų žvalgai — iš automatu. Hitlerininkai sutriko. Tankai lėkė visu greičiu prie perkėlos, triuškindami pasitaikančias kelyje kliūtis. Jie prasiveržę pro hitlerininkų grandinę netoli namo, kuriame buvo pulko štabas ir sostoj. Kol vokiečiai suvokė, kas atsitiko, dyvilyka kovojo ir štabo vadų užšoko ant tankų ir patraukė atgal. Visiems šios drąsios operacijos dalyviams buvo įteikti vyriausybinių apdavo-nojimai.

Dvidešimt pirmoji armija, veikdama dešiniajame Stalingrado fronto sparne, aktyviai gynyba titraukė dideles priešo pajegas. Mes visą laiką judėjome gynybos juoste, keitėme pozicijas, t. y. maneuvravome. O kiek tuomet žemės pervertėme...

Nei rugpjūčio mėnesį, nei vėliau priešui nepasiekė priversti

trauktis mūsų divizijos dalį i kairių kranta. Junginys tarytum įauga i žemę. Priešas sutikdavo neveikiamą gynybą.

Mūsų kariai ne tik išlaikė už-imtas dešiniajame Dono krante pozicijas, bet ir patys ne kartą atakavo.

Daug buvo atlikta žygdarbių. Kai kurių jau ir nebeprisimenu, be to, ir papasakoti apie visus sunku. Ir vis dėlto norėtu pasakoti apie vieną, kurio liudininku teko man būti.

Mūsų 63-joji šaulių divizija turėjo išplėsti placdarma. Reikiė kuo galima greičiau užimti dvi aukštumas, nuo kurių priešas šaudė i mūsų perkėlą per Doną. Ne kartą atakavo mūsų dalys, tačiau nesėkmingai.

Priešas pavertė šias aukštumas atramos punktais. Prilėjimai prie ju buvo užminuoti, aptverti spygliuota viela. Atakuoti buvo neįmanoma.

Vieną aukštumą vis dėlto už-émeme. Kariai, dengiami tamsos, be garso nusigavo iki priešo gynbos krašto, ir netrukus, įnirtin-gai kaudamiesi, užėmė aukštumą.

Mūsų kuopa buvo padalinta i tris grupes, kurios turėjo ne-pastebėtos įsiskverbti i priešo pozicijas ir tuo momentu, kai pra-sidės bendra ataka, smogti hit-lerininkams i užnugari.

Slepiami nakties prasiskverbé-me i priešo gynbos gilumą. Kai pasigirdo šūviai nuo aukštumos pusės, skelbdamai, kad ataka pra-sidėjo, mes atidengėme ugnį,

pradėjome mėtyti granatas. To-kio smūgio priešas nesitikėjo.

Viena grupė, laukdama atakos, atsidurė netoli priešo batalliono štabo. Granatomis ir auto-matų ugnimi štabas buvo visiškai sunaikintas.

Kita grupė, prasiskverbus i užnugari, atsidurė netoli mino-svaldžių batarėjos ugnies pozicijos. Prasidėjus bendrai atakai, granatomis ir automatių ugnimi ši grupė nukovė apie trisdešimt vokiečių kareivių, paėmė mino-svaldžius ir šaudmenis jiems.

Trečioji grupė, laukdama atakos, tūnojo krūmokšniuose. Netoliess buvo pastebetas neregati-das blindadas, i kurį vede transėja. Kai tik prasidėjo mūsų, ir hitlerininkai išlindo iš priedangu, i juos pasipylė automatių ugnis. Transėjoje liko gu-lėti septyniolika kareivių. Mes greitai užėmėme aukštumą.

Ta pačią naktį šaulių pulkas, dengiamas mūsų artilerijos divi-ziono, priartėjo prie Raspoliniškio stanicos, kur ilgai teko atmu-sinėti įnirtingas vokiečių atakas.

Atrodė, kad priešas atkovos taip sunkiai užimtą aukštumą. Jam pavyko nustumti mūsų padalinius prie Dono. Hitlerininkai priartėjo prie aukštumos. Jie ti-kėjosi veržliai ataka mus iš ten išmušti. Priešas metė batalioną pėstininkų. Atmušėme tris atakas. Karai, gynusieji šią aukštumą, tapo divizijos pasidžiavimui. Tai vyresnis seržantas L. Šestakovas, eiliniai A. Žuranskis, I. Rachno, A. Romanovas, P. Dončenka, R. Šiliginas, vyres-nysis seržantas M. Sukača, kuo-pos vadas leitenantas P. Misius-rys. Divizijos vadas pulkininkas N. Kozinas pasižymėjusime šia-me īmūšyje kariams įteikė ordi-narius ir medalius. Antrajį medalį „Už narsumą“ gavau ir aš.

Įsimintinas 1942 metų lapki-čio rytas. Tai buvo mūsų puoli-mo pradžia. Prabilo artilerija, sugriaudėjo minosvaidžiai „Ka-tiušos“. Po to i ataką pakilome mes. Priešo gynyba buvo pra-laužta.

Bus daugiau

MOTERŲ KOMISIJOS DARBAI IR PLANAI

Ignalinos atominės elektrinės statyboje triūsia nemažai moterų. Tinkuotojos ir dažytojos, meistrės ir darbu vykdymos, technikės ir inžinerės... O darbinių aprūpinimo skyriuje dauguma specialybėmis — „moteriškos“: virėjos, kasininkės-kontrolierės, pardavėjos. Moterų komisijos sprendžia daug svarbių problemų. Cia ir gamybinės užduotys — mikroklimato kolektyve sudarymas, planų vykdymas, brigadų organizavimas, darbo ir buitinų sąlygų gerinimas, ir ne mažiau svarbios užduotys — vakuu auklėjimo klausimai, geru buitinų sąlygų sudarymas ir t.t. Moterų komisija prie jungtinio profsąjungos komiteto koordi-nuoja statybos moterų kolektyvą veiklą.

Nemažai nuveikta praėjusias metais. Tradicinius tapo moterų — darbo pirmūnių saskrydžiai, buitinų patalpu konkursai — apžiūros. Popularus „Draugu-žes“ klubas. Veikla įvairių sektorai, vyksta pokalbiai prie puodelio kavos. Daug džiaugsmo teikia susitikimai su partijos ir darbo veterane Marija Sumilina. Ji įdomiai pasakoja apie šeimą, apie tai, kaip tapti gera žmona ir motina.

Dabar mes ruošiamės vakarui, skirtam jaunai šeimai. Si prie-mone pirmąkart vyks vasario 12 dieną.

O kovo mėnesį, kaip visuomet, vyks moterų — darbo pirmūnių saskrydis. Ketvirtąjį kar-tą susirinks geriausios darbininkės, inžinerės, technikės, aptar-navimo sferos atstovės pasvars-tysti, kaip pagerinti savo veiklą, ką reikia daryti, norint sekmin-gai vykdyti gamybines užduotis, spręsti buitinius klausimus.

Mūsų kartais paklausia, kuo vadovaujamas moterų komisijos darbe. Stai vienas iš svarbiausių mūsų devizų: „Būti gera šeimininkė ne tik namuose, bet ir ko-lektyve“.

V. ABDULBAROVA
Moterų komisijos
pirmininkė

Pažinkime savo kraštą

KAS ŠNYPŠTĘ ŠULINYJE?

Vladas Karklinkas iš Mešonių kaimo pranešė apie neįprastus žemės sluoksnius, aptiktus jų kai-me kasant šulinį. Nuvykus į vietą, sužinota daugiau.

Minėtą šulinį kasė Mešonių kaimo, Prano Cepulio kieme (sodyba netoli Kikežerio ežerėlio). Nuo viršaus apie penkis metrus buvo priemolis. Vandens neradus, toliau imta gręžti rankiniu būdu. Igrežus dar penkiolika metru gilyn, grąžtas atsišremė į īvairaus dydžio akmenukus. Toliau gręžti buvo neįmanoma. Ištraukus grąžtą, pasigirdo į šnypštį panašus ošimas. Manyta, kad veržiasi kokios dujos, bet kvapo nesisėjautė. Smalsumo pagauti vyrai nutarė leistis į šulinį. Nuleido kopėčias. Julij Jakse-brogą dar perrišo ilga virve, kad prireikus galėtų ištrauktis.

Nuleistas iš šulinį išsitikino, kad šnypštinas susidares dėl to, jog oras yra trauklamas, siurbiamas į angą. Kai ten uždegė lai-raštį (vis manydam apie dujas), oro srovė jį įsiurbė į angą.

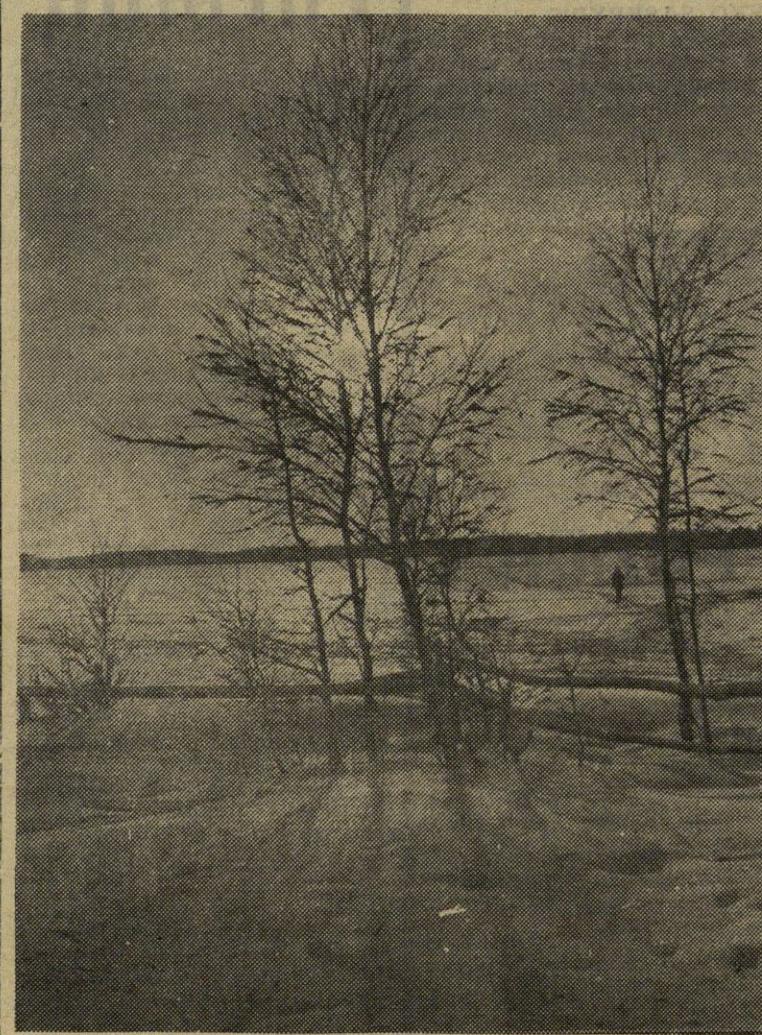
Atrodė, jog prisigrėžta buvo tuštuma. Galima buvo pagalvoti apie retą atvejį, kai palaidotas ledyno gabala ištirpo, o toje

vietoje susidariusios tuščumos skliautas neigriuvo. Kitur tokie skliautai išgriūdavo. Dargi žmonių atminime tokį atsitikimą pasitaikę. Iš to nepaprasto išpū-džio yra kilę pasakojimai apie išgriūvusių miestus ir užkelktus dvarus.

Ką gi konkretaus galima būtų kalbėti apie radinį minėtame šulinje? Sprendžiant iš aptinkto akmeniuoto sluoksnio, galima gal-voti, kad tame sluoksnyje yra sa-votiškas požeminė vandenės ju-dėjimo takas. Veiklausiai tas sluoksnis čia platonai paplitęs, tarpieliali tarp īvairaus dydžio akmenukų patogūs persilieti vandeniu. Lokalinėse dalyse galėjo susidaryti vakuumas. Pataikius pragręžti, susidarė trauka. Juk ir kai kurie iš šulinį kasusiu vyrų tvirtina, kad garsas, girdėtas iš gręžinio angos, priminė jiems srauną vandens tekėjimą, koši-masi žvyru ar kažką panašaus.

Vienaiap ar kitaip aiškinant — Mešonyse pasitaikė įdomus, neeilinės atvejis žemės sluoksnių su-dečiai ištirti. Tokie atvejai papilio mūsų žinias apie gelmes.

Profesorius Česlovas KUDABA

A. Krasovo fotoetudas.